

50 AKADÉMICK

1973 - 2023 SPRÁVODAJCA OKTÓBER 2023

AKADÉMIA OZBROJENÝCH SÍL GENERÁLA MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA

AKADEMIK

Spravodajca
Akadémie ozbrojených síl
generála
Milana Rastislava Štefánika

Ročník XX. číslo 2
Akademický rok 2023/2024
mesačník - 10 vydaní ročne

Vydavateľ:

Akadémia ozbrojených síl
generála M. R. Štefánika
Demánová 393
031 01 Liptovský Mikuláš
www.aos.sk
IČO 37 910 337

Redakčná rada:

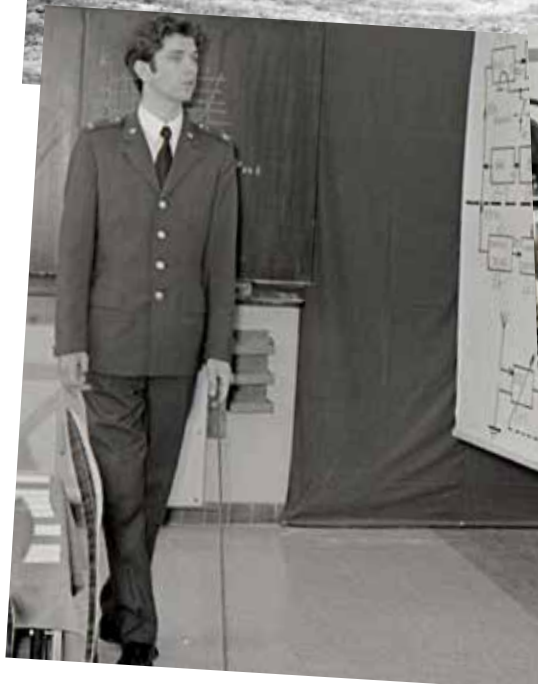
pplk Ing. Martin CHOVANEC, PhD.
- predseda
tel.: 0960 423070
e-mail: martin.chovanec@aos.sk
Mgr. et Mgr. Erika SZUPERÁKOVÁ
tel.: 0960 422735
e-mail: erika.szuperakova@aos.sk
Ing. Danuša SPILÁ
tel.: 0960 422529
e-mail: danusa.spila@aos.sk

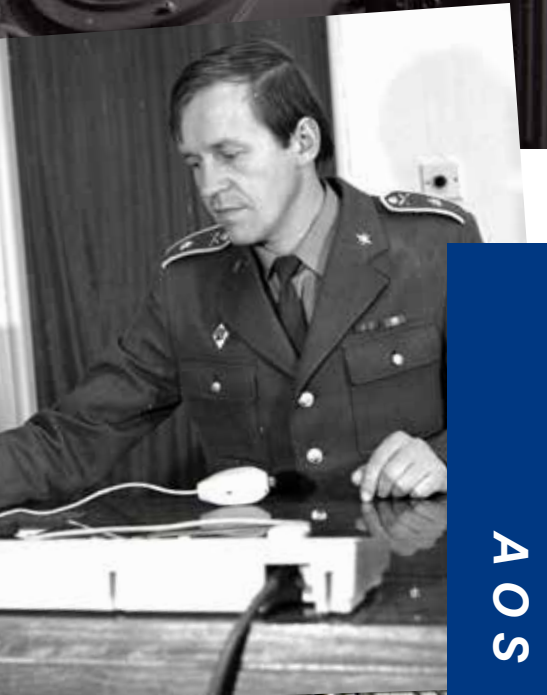
Tlač:

Tlačiareň AOS, Liptovský Mikuláš
Rozširuje:
AOS L. Mikuláš. Nepredajné.
vyšlo 03. 11. 2023
© Akadémia ozbrojených síl
generála M. R. Štefánika
Registračné číslo: **EV 1946/08**

*„V septembri
roku 1973 sa
začal písať príbeh
školy, ktorá si
dnes pripomína 50
rokov od chvíle,
kedy sa na Liptove
zrodila vojenská
vysoká škola.“*

AOS V OBRAZOCH

V tomto čísle:

- Oslavy 50. výročia vojenského vysokého školstva na Liptove
- Výstavný veľtrh obrannej techniky IDEB – 2023
- Medzinárodná konferencia „KIT“ Komunikačné a informačné technológie
- Národná a medzinárodná bezpečnosť 2023
- Medzinárodná konferencia „Aktuálne problémy vojenskej logistiky“
- Otvorenie doplňujúceho pedagogického štúdia
- Odborná príprava študentov – delostrelcov
- Návšteva vojenského múzea vo Svidníku
- 50 rokov vojenského vysokého školstva na Liptove
Spojovacie vojsko - časť 2.
- Majstrovstvá OS SR v Crossfite
- Športový deň rektora

Editoriál

Všetko má svoj čas a svoju chvíľu, každé úsilie pod nebom ... píše sa v knihe kníh. Čas plynie človeku i inštitúcii. Pred niekoľkými dňami sme dôstojne oslávili päťdesiate výročie vzniku vojenského vysokého školstva na Liptove. Bola to príležitosť ďakovať a priať, bola to príležitosť zamyslieť sa ako ďalej. Počas päťdesiatich rokov škola vychovala viac ako dvanásť tisíc absolventov, priamo alebo nepriamo ovplyvnila desaťtisíce ľudských osudov. Prežili sme obdobia horšie i lepšie, presne tak ako je to v živote každého z nás. Prajeme našej alma mater veľa dobrých študentov a veľa dobrých učiteľov, prajeme jej podporu a múdrosť tých, ktorí budú rozhodovať o jej ďalšom vývoji. V súčasnosti škola podstupuje rozsiahlu modernizáciu infraštruktúry veľkej časti objektov a pevne verím, že táto modernizácia prinesie lepšie podmienky pre štúdium, prácu, ale i šport a kultúru. Logickým krokom bude modernizácia laboratórií, špeciálnych učební a zariadení na výcvik kadetov. Naším základným poslaním je výchova a vzdelávanie kadeta, pričom vychovať dobrého dôstojníka je ťažká a náročná úloha. Neznamená to totiž naučiť mladého človeka len poznať technológie a vedieť ich používať, neznamená to len získať zručnosti vo velení jednotke či zvládnutí taktických postupov. Vychovať dôstojníka znamená vychovať mladého muža, alebo ženu, ktorí sa stotožnia so svojim poslaním a budú schopní pracovať v podmienkach kladúcich až extrémne nároky na ich fyzickú a psychickú pripravenosť. Vychovať dôstojníka tiež znamená vychovať človeka, ktorý sa dokáže včas rozhodnúť a rešpektuje toho druhého, nezávisle od jeho hodnosti či postavenia. Ctené kolegyne a kolegovia, milé kadetky a kadeti, bolo mi ctou, viesť po dobu dvoch funkčných období, počas ôsmich rokov svoju alma mater, bolo pre mňa ctou pracovať so skvelými ľuďmi a podieľať sa na formovaní našej mladej generácie profesionálnych vojakov. Ďakujem všetkým, ktorí ma v tomto úsilí podporovali a prajem akadémii a Vám všetkým zdravie a úspech.

Jozef Puttera

Oslavy 50. výročia vojenského

Dnešný deň bol pre nás výnimočný...

Na pôde našej školy sa dňa 12. 10. 2023 stretli stovky ľudí, aby spolu oslávili 50 rokov vojenského vysokého školstva na Liptove. Zároveň si pripomínali na starých kolegov a časy, keď na škole študovali, či pracovali.

Oficiálne oslavy sa uskutočnili za účasti najvyšších špičiek rezortu obrany, štátnej správy, miestnej a regionálnej samosprávy i diplomatického zboru. Pozvanie prijal štátny tajomník ministerstva obrany Marian Majer, zástupca náčelníka Generálneho štábu OS SR genmjr. Peter Babiar, predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja Erika Jurinová, primátor mesta Liptovský Mikuláš Ján Blcháč, členovia akademického senátu a rektori vysokých škôl, bývalí rektori, funkcionári a zamestnanci akadémie.

Oslavy sa začali slávnostným nástupom kadetov a profesionálnych vojakov akadémie. Nastúpeným jednotkám sa z tribúny prihovril zástupca náčelníka GŠ SR genmjr. Peter Babiar i generálny duchovný OS a OZ SR - vojenský biskup plk. Mgr. Viktor Sabo, PhD.

Hostiteľom oficiálnych osláv bol rektor akadémie doc. Jozef Puttera, ktorý všetkým zúčastneným hneď v úvode poďakoval: *„Je mojou milou povinnosťou poďakovať tým, ktorí školu budovali, tým, ktorí sa podieľali na plnení jej základného poslania, ktorým bolo a je vojenské vzdelávanie, a poďakovať tým, ktorí svojou prácou toto poslanie zabezpečovali po materiálnej či administratívnej stránke. Ďakujem všetkým, ktorí ste tu s nami, prípadne na nás spomínate vo svojich domovoch i tým, ktorí sa dnešného dňa nedožili, ale na ktorých nemôžeme zabudnúť a na ktorých s úctou spomíname“.*

Súčasťou osláv bola Slávnostná akadémia v aule školy, ktorú tvoril bohatý program plný spomienok, ocenení a gratulácií. So svojím prejavom vystúpil štátny tajomník MO SR Marian Majer, ktorý v ňom uviedol, že:

„za 50 rokov svojej existencie vojenské vysoké školstvo na Liptove vychovalo stovky, ba tisícky odborníkov, ktorí pracujú nielen v Ozbrojených silách SR, ale aj v civilnom sektore. Významnou mierou tak prispeli a prispievajú k budovaniu bezpečnosti našej vlasti, za čo im patrí veľké poďakovanie.“

vysokého školstva na Liptove

Pri príležitosti nášho jubilea odovzdal rektor akadémie medailu k 50. výročiu významným osobnostiam spoločenského života. Zároveň si prevzal ocenenie od štátneho tajomníka MO SR Mariana Majera, Cenu mesta Liptovský Mikuláš odovzdal akadémii primátor Ján Blicháč a ocenenie Žilinského samosprávneho kraja predsedníčka Erika Jurinová.

„Dnes slávime nielen minulosť, ale aj budúcnosť. Som si istý, že AOS bude aj naďalej excelentným centrom vojenského vysokoškolského vzdelávania a prípravy kadetiek a kadetov, tiež centrom kariérneho vzdelávania profesionálnych vojačiek a vojakov, a že bude pokračovať v plnení svojich úloh ako medzinárodného vojenského vzdelávacieho centra. Slovenská republika v súčasnosti potrebuje kvalifikovaných a dobre pripravených profesionálnych vojakov viac ako kedykoľvek predtým“, ukončil slávnosť rektor akadémie.

Záver osláv patrilo tónom Mozartovej skladby, ktorú zahráli učitelia ZUŠ Jána Levoslava Bellu z Liptovského Mikuláša.

text: -sz-, foto: -ds-

Výstavný veľtrh obrannej techniky IDEB – 2023

V dňoch 3. – 5. 10. 2023 sa na bratislavskom výstavisku Incheba uskutočnila výstava obrannej techniky IDEB 2023. Ide o jedinečnú platformu pre prezentáciu produktov a služieb pre obranné, bezpečnostné a záchranné zložky, pre inovácie a moderné obranné prístupy, pričom sa jej zúčastňujú významní predstavitelia bezpečnostných rezortov a zahraničných delegácií.

Prehliadka obrannej techniky IDEB 2023 zahŕňala dynamické ukážky zo zákrokov ozbrojených síl, ukážky z policajnej kynológie, dynamickú ukážku jazdnej polície s koňmi a výstavu vojenskej techniky domácich aj zahraničných spoločností obranného priemyslu.

Akadémiu ozbrojených síl na výstave reprezentovali kolegovia z katedier i Simulačného centra AOS a kadeti, ktorí verejnosti predvádzali výborné zručnosti v oblasti boja zblízka.

Predstavené boli rôzne techniky boja bez zbrane, obrany proti útoku nožom, ohrozovaniu krátkou zbraňou, ale taktiež aj útočné techniky s nožom a dlhou zbraňou. Boj zblízka je súčasťou špeciálnej telesnej prípravy každého kadeta a aj týmto spôsobom sú kadeti pripravovaní na budúcnosť dôstojníka OS SR.

Simulačné centrum AOS taktiež predstavilo niektoré zo svojich spôsobilostí. Prezentovaný bol virtuálny simulátor zosadnutej pechoty TLS v rôznych konfiguráciách pre taktický výcvik jednotlivcov.

Predstavené boli spôsobilosti a kapacity certifikovanej výcvikovej organizácie pre operátorov bezpilotných leteckých systémov, jedinej svojho druhu v rezorte obrany, ktorá s využitím syntetického prostredia realizuje vzdelávanie a výcvik v danej oblasti.

Súčasťou prezentácie boli i ukážky zo súťaže All Rounder, či zo zimného a letného poľného sústredenia kadetov AOS. Špeciálny záujem verejnosti bol o meranie fyzikálnych vlastností ľudského tela u jednotlivcov, ktorého sa zúčastnilo 148 uchádzačov.

„Záujem odbornej verejnosti smerovaný voči AOS na výstave IDEB 2023 jednoducho potvrdil, že AOS je považovaná za seriózneho a spoľahlivého partnera pre vedeckú spoluprácu, ale takisto aj tú skutočnosť, že AOS je na národnej a medzinárodnej úrovni vnímaná ako silná základňa expertov v oblasti elektroniky, rádiolokátorov, virtuálnej simulácie, tribo-diagnostics, strojárstva, IT techniky, Cyber defense i techník špeciálneho vojenského výcviku a fyzickej prípravy kadetov“, zhodnotil výstavu prorektor pre vedu doc. Boris Ďurkech.

Počas otvorenia výstavy navštívilo stánok AOS mnoho VIP návštevníkov, medzi ktorými boli čelní predstavitelia vlády SR, vrátane ministra obrany Martina Sklenára a poslanci slovenského parlamentu.

„Záujem odbornej verejnosti smerovaný voči AOS na výstave IDEB 2023 jednoducho potvrdil, že AOS je považovaná za seriózneho a spoľahlivého partnera pre vedeckú spoluprácu, ale takisto aj tú skutočnosť, že AOS je na národnej a medzinárodnej úrovni vnímaná ako silná základňa expertov v oblasti elektroniky, rádiolokátorov, virtuálnej simulácie, tribo-diagnostics, strojárstva, IT techniky, cyber defense i techník špeciálneho vojenského výcviku a fyzickej prípravy kadetov“, zhodnotil výstavu prorektor pre vedu doc. Ing. Boris Ďurkech, CSc.

text: doc. Boris Ďurkech, -sz-, foto: -ds-

Medzinárodná konferencia „KIT“ Komunikačné a informačné technológie

V dňoch 11. – 13. 10. 2023 sa v hoteli Granit Tatranské Zruby, Vysoké Tatry pod záštitou celosvetovej organizácie IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) konal 12. ročník Medzinárodnej vedeckej konferencie „2023 Communication and Information Technologies“.

Organizátorom konferencie bola Katedra Informatiky, Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši v spolupráci so Slovenskou elektrotechnickou spoločnosťou, pobočka Liptovský Mikuláš.

Konferencia má už 24 ročnú tradíciu. Hlavným cieľom konferencie KIT 2023 bolo poskytnúť akademickým, vedeckým, výskumným a vývojovým pracovníkom a odborníkom z praxe, priestor pre diskusiu a prezentáciu výsledkov teoretického a praktického výskumu v oblasti komunikačných a informačných technológií a to aj so zameraním na využitie vo vojenských aplikáciách.

Medzinárodná vedecká konferencia „KIT 2023“ pokrývala oblasti komunikačných a informačných technológií a informačnú a kybernetickú bezpečnosť.

Na konferencii odznelo celkovo 40 vedeckých príspevkov účastníkov zo Slovenska, Česka, Poľska a Ukrajiny, ktoré boli odoslané do publikačnej a citačnej databázy IEEE Xplore.

Súčasťou konferencie bola aj súťaž o najlepšiu doktorandskú prácu študentov, ktorej sa zúčastnilo celkovo 9 prác.

Cenu „KIT 2023 Ph.D. Student Prize“ získala doktorandka por. Ing. Bianca Badidová (AOS) za príspevok: [Application of Neural Networks in Data Communication Analysis](#).

Cenným výstupom konferencie je publikácia – Zborník vedeckej konferencie vydaný ako publikácia IEEE aj s uverejnením v ich medzinárodnej vedeckej databáze, čo je zárukou následného uverejnenia v medzinárodných vedeckých databázach Scopus a Web of Sciens, čo má veľký význam pre akreditáciu daných študijných programov a AOS.

Organizácia konferencie na tak vysokej úrovni by nebola možná bez podpory národných a medzinárodných firiem Aliter Technologies a.s., Lynx s.r.o, HP Inc Slovakia, s.r.o. a Microsoft Slovakia s.r.o., ktorým patrí veľká vďaka za ich podporu.

text: doc. Ing. Július Baráth, PhD.

Národná a medzinárodná bezpečnosť 2023

V dňoch 19. - 20. októbra 2023 sa v Svätajánskom kaštieli v Liptovskom Jáne konala 14. medzinárodná vedecká konferencia s názvom „Národná a medzinárodná bezpečnosť 2023“.

Hlavným organizátorom konferencie bola Katedra bezpečnosti a obrany Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika (AOS). Konferenciu otvoril vedúci katedry prof. Ing. Vojtech Jurčák, CSc. a za vedenie AOS účastníkov pozdravil prorektor pre vedu doc. Ing. Boris Ďurkech, CSc.

Konferencie sa zúčastnili odborníci z Českej republiky, Poľska, Maďarska, Číny a Slovenska, pričom boli zastúpené vojenské a civilné vysoké školy, vedecké a vzdelávacie pracoviská zaoberajúce sa otázkami bezpečnosti a obrany, ako aj Ministerstvo obrany SR a Generálny štáb OS SR.

Počas rokovania boli diskutované tematické okruhy:

- medzinárodné vzťahy
- národná bezpečnosť
- bezpečnostná veda
- použitie ozbrojených síl
- bezpečnostná veda – konšpiračné teórie
- konšpiračné teórie, hoaxy
a kybernetická bezpečnosť

V priebehu konferencie bolo prednesených spolu 18 príspevkov. Po každom nasledovala živá diskusia, ktorá preukázala, že sa jednalo o veľmi aktuálne témy, ktoré je potrebné naďalej skúmať.

„Cieľom konferencie bolo zhodnotiť stav vývoja národnej a medzinárodnej bezpečnosti a identifikovať nové aspekty jej smerovania“, uviedol prof. Ing. Vojtech Jurčák, CSc. a dodal, že jej zámerom bolo tiež vymeniť si skúsenosti a získať nové námety pre ďalšiu vedeckú prácu v tejto oblasti.

Nasledujúci ročník konferencie sa bude konať 17. – 18. 10. 2024.

text: doc. Ing. Ivan Majchút, PhD., foto: -ds-

Aktuálne problémy vojenskej logistiky

Dňa 31. 10. 2023 sa v priestoroch Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika pod záštitou katedry logistiky uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia zameraná na aktuálne problémy vojenskej logistiky.

Jej cieľom bolo poskytnúť zástupcom akademickej obce i odborníkom z praxe priestor na diskusiu o teoretických a praktických problémoch vojenskej logistiky v podmienkach Ozbrojených síl SR.

Pozvanie na konferenciu prijali profesionálni vojaci MO SR a GŠ OS SR, ale i zahraniční účastníci z Čiech, Poľska a Maďarska.

Hlavnými témami konferencie boli:

- aktuálny stav, problémy a trendy vo vojenskej logistike
- ekonomické a bezpečnostné determinanty podmieňujúce rozvoj vojenskej logistiky
- vzdelávanie a odborná príprava logistických odborností (špecializácií) ako primárny faktor kvality a schopnosti vojenskej logistiky
- požiadavky na ekonomické poznatky príslušníkov vojenskej logistiky
- vplyv globalizácie na systém vojenskej logistiky v rámci členských krajín NATO.

text: doc. Ing. Lubomír Belan, PhD.,- sz-, foto: -ds-

Otvorenie doplňujúceho pedagogického štúdia

Na pôde akadémie sa uskutočnilo dňa 9. októbra 2023 otvorenie doplňujúceho pedagogického štúdia (ďalej len DPŠ), ktoré slávnostne otvoril riaditeľ centra vzdelávania plk. Ing. Jozef Wesselényi, Ph.D. spolu s garantom DPŠ doc. Ing. Lubomírom Belanom, PhD. a bývalou vedúcou katedry doc. PhDr. Máriou Petrufovou, PhD.

V akademickom roku 2023/2024 nastúpilo do DPŠ 29 študentov, ktorým toto štúdium umožní výkon pracovnej činnosti učiteľa stredných škôl technických predmetov s elektrotechnickým zameraním, zameraním na výpočtovú techniku, výkon činnosti v oblasti strojárstva a tiež bezpečnostných služieb.

V súlade s platnou legislatívou je DPŠ organizované zvlášť pre každý akreditovaný študijný program, čo prináša zvýšené nároky na vzdelávací proces, do ktorého sa budú zapájať aj odborníci z iných katedier.

V nasledujúcich štyroch semestroch sa študenti stretnú na ôsmich študijných sústredueniach, počas ktorých absolvujú 454 hodín prednášok a cvičení.

Súčasťou štúdia je aj 40 hodín pedagogickej praxe. Štúdium je zakončené úspešnou obhajobou záverečnej práce a vykonaním záverečnej skúšky. Úspešní absolventi získajú pedagogickú spôsobilosť učiteľa odborných predmetov vo svojom odbore.

text: kpt. Ing. Karina Marcinčinová, foto: -ds-

Odborná príprava študentov - delostrelcov

Kadeti 4. a 5. ročníka odbornosti G-20 Akadémie ozbrojených síl vykonávali v dňoch 16. - 27. októbra 2023 v spolupráci s 22. mechanizovaným práporom a 21. samohybným delostreleckým oddielom odbornú prípravu v Michalovciach.

Cieľom prípravy bolo prehĺbiť vedomosti a zručnosti kadetov v problematike a špecifikách odbornosti G-20 v podmienkach OS SR.

Štvrtáci sa zameriavali na obsluhovanie delostreleckých zbraňových systémov, a to konkrétne 98 mm mínometu vz. 97. Kadeti sa naučili základnú charakteristiku mínometu, jeho hlavné časti, určenie a ošetrovanie. Následne si

osvojili činnosť delostreleckých jednotiek do začatia paľby, kde si precvičili hlavné aj osobitné spôsoby zamierenia mínometu, určovanie individuálnych opráv a rektifikáciu mieridiel. Najzaujímavejšou časťou odbornej prípravy boli ostré streľby z 98 mm mínometov vz. 97 vo VVP Kamenica nad Cirochou.

Piataci zas počas praxe plnili úlohy na mieste riadenia paľby mínometnej čaty a v rámci odbornej prípravy pracovali s najmodernejšími prieskumnými pozorovacími prístrojmi JIM COMPACT, MOSKITO TI + a STERNA TNF od firmy Safran. Zdokonalili sa v ich ovládaní a používali všetky funkcie, ktoré prístroje ponúkajú a zároveň ich aplikovali v praxi.

text, foto: pplk. Ing. Miroslav Mušíka,

Návšteva vojenského múzea vo Svidníku

Študenti 3. ročníka študijného programu bezpečnosť a obrana štátu sa v rámci predmetu vojenské dejiny Slovenska zúčastnili dňa 10. októbra exkurzie vo Svidníku.

Počas nej navštívili expozíciu vojenského historického múzea, kde sa oboznámili s historickými udalosťami vojenských dejín, ktoré sa viažu na región východného Slovenska, ako aj s témami bojov prvej a predovšetkým druhej svetovej vojny.

Okrem vnútorných expozícií navštívili cintorín 1. česko-slovenského armádneho zboru, kde vzdali poctu padlým vojakom Karpatsko-duklianskej operácie.

Exkurzie sa okrem študentov zúčastnili aj vysokoškolskí pedagógovia AOS Mgr. Juraj Šimko, PhD., doc. Ing. Ivan Majchút, PhD., a JUDr. Tomáš Martaus, PhD.

text: Mgr. Juraj Šimko, PhD., foto: -tm-

50 rokov vojenského vysokého školstva na Liptove

Spojovacie vojsko - časť 2.

Rozkazom prezidenta republiky č. 08 z 28. júna 1972 a vykonávacím rozkazom ministra národnej obrany č. 009/1972 bola zriadená aj Vysoká vojenská technická škola v Liptovskom Mikuláši ku dňu 1. 9. 1973 s cieľom prípravy veliteľov a technikov protivzdušnej obrany a spojovacieho vojska.

Nárast počtu študentov spojovacích špecializácií vo VVTŠ ČSSP bol pomalý, determinovaný celospoločenskou atmosférou, nízkym záujmom o vojenské povolanie, ale aj tým, že tradície vzdelávania spojárov na rozdiel od odborností protivzdušnej obrany a rádiolokácie, boli naviazané na Nové Mesto nad Váhom (Spojovacie učilište Podjavorinských partizánov a pokračujúcu Vojenskú strednú odbornú školu (VSOŠ) a Vojenskú akadémiu AZ v Brne.

Štátna skúška z rádiovkej techniky pred komisiou

V prvej etape existencie školy boli študenti trojročného kvalifikačného štúdia organizovaní v samostatnej rote so študentmi odboru PVO pod velením pplk. Buriana, neskôr pplk. Matiju. Ubytovanie počas prvých dvoch rokov mali v objekte „A“ v budove „Bučina“, časť pre nedostatok ubytovacích kapacít aj v ubytovni FC34 Liptovský Mikuláš – Palúdzka, tretí rok na vysokoškolskom internáte „Dominanta“.

Študenti štvorročného vstupného štúdia boli organizovaní v školských rotách. V prvej rote pod velením mjr. Jaromíra Povolného boli študenti z radov civilnej mládeže a vojenských gymnázií, v druhej rote mjr. Bohumíra Pastorka boli absolventi VSOŠ.

V školskom roku 1975/76 po reorganizácii školských jednotiek vznikli školské oddiely. 2. školský oddiel bol vytvorený zo študentov spojovacích odborností pod velením pplk. Miroslava Menkynu.

Prvé výstupy vzdelávacej činnosti katedry odbornej spojovacej prípravy a katedry odbornej prípravy spojovacej techniky prišli v závere školského roka 1976/77.

Prvé štátne skúšky študentov spojovacích odborností absolvovalo 56 študentov štvorročného štúdia VOISpoj 4 a desať študentov trojročného štúdia VEI 3 KV. Šesť študentov skončilo s vyznamenaním. V komisiách na štátne skúšky boli aj pedagógovia z Vojenskej akadémie AZ a odborníci zo spojovacích útvarov.

S odstupom času je možné konštatovať, že príprava týchto študentov, aj keď začínajúcimi pedagógmi, bola dobrá. Práve z týchto študentov po praxi vo vojenských útvaroch bol neskôr doplnený pedagogický zbor katedier (Ing. Milan Žilka, Ing. Ján Mlynarčík, Ing. Ján Matlák). Mnohí z nich v ČSLA dosiahli vysoké vojenské hodnosti i funkcie (napr.: plk. Ing. Štefan Bugár – spojovací náčelník VVO). Za krátke obdobie (šesť rokov) vyškolili obe katedry pre spojovacie vojsko spolu 256 dôstojníkov – inžinierov.

Paralelne s pedagogickou činnosťou už v počiatočnom období existencie spojovacích katedier bola do popredia daná vedecká príprava pedagogického zboru. Školenie vo vedeckej príprave sa uskutočňovalo predovšetkým na Vojenskej akadémii AZ.

Do vedeckej výchovy v rokoch 1973 až 1978 postupne nastúpili:

mjr. Ing. Bohumil Hácha, mjr. Ing. Miroslav Tvrdoň, pplk. Ing. Štefanička, pplk. Ing. Ivan Bumbál, pplk. Ing. Vendelín Trepáč, npor. Ing. Igor Vítaz, kpt. Ing. Jiří Ondrašík, mjr. Ing. Milan Fatyka a Ing. Albín Volček.

Vedeckovýskumná činnosť bola limitovaná značnou pedagogickou záťažou, malými skúsenosťami z riadenia vedeckej práce, návykmi a osvojením si metód vedeckej práce neskúsenými a mladými učiteľmi. Vedecká práca bola v prvej fáze prepojená s výchovno-vzdelávacím procesom a jeho potrebami, s riešením vnútorných vedeckých úloh VVTŠ a až na konci tohto obdobia s riešením dvoch rezortných vedeckých úloh zadaných MNO/SVŠ. Efektívne zapojenie študentov do vedeckej a odbornej práce (VOČP) bolo v tomto období nad sily pedagógov a len veľmi ťažko sa rozbiehala činnosť vedeckých krúžkov a práca pomocných a pedagogických síl.

Odborná učebňa spojovacieho uzla (SUD 1-1) v budove BAUMS v Považských kasárňach (objekt „C“) – vyučujúci pplk. Ing. Antonín Galeta

Koncom 70-tych rokov pokračuje proces reorganizácie armády, organizačná prestavba druhov vojsk, špeciálnych vojsk a tyla. Zdokonaľujú sa formy, metódy prípravy výcviku a výchovy s dôrazom na efektívnosť. Súčasne dochádza k modernizácii a prezbrojovaniu armády modernou technikou. To má priamo aj nepriamo vplyv aj na vojenské školy a ich prechod od extenzívnych metód k intenzívnym a ku kvalite ako rozhodujúcemu kritériu.

Rádiové spojenie stanicou RDM 61

Ďalšia organizačná prestavba s cieľom prispôbiť organizačnú štruktúru školy a uskutočniť obsahovú prestavbu štúdia v súlade s úlohami 165. a 166. kolégia ministra národnej obrany sa začala v školskom roku 1978/79. Tým sa skončila významná etapa polozenia základov vysokoškolského vzdelávania spojovacích odborníkov vo VVTŠ.

Rozkaz ministra národnej obrany č. 009/1979 začal obsahovú aj štruktúrnu prestavbu vojenskej školskej sústavy. Na splnenie úloh v príprave špecialistov rôznych druhov vojsk boli aj na VVTŠ prijaté opatrenia.

K zmenám došlo v dĺžke štúdia, ktorá bola 4-ročná pre veliteľsko-inžinierske smery a 5-ročná pre vojensko-inžinierske smery.

Ďalšou úlohou bolo prevzatie študentov vybraných študijných odborov, medzi inými spojovacieho vojensko-inžinierskeho odboru a odboru automatizovaných systémov velenia (ASV) v súlade s profiláciou VVTŠ na technicko-odbornú podľa rozkazu ministra národnej obrany č.13/1980.

Všetky uvedené kroky mali vytvoriť kvalitatívne nové podmienky pre existenciu školy s cieľom zabezpečiť: *...“nevyhnutný prechod od extenzívneho rozvoja k prevažne intenzívnym metódam a formám a ku kvalite ako rozhodujúcemu kritériu”*

V organizácii štúdia bol na základe rozkazu prezidenta republiky č. 13. zo dňa 22. 07. 1979 a v súlade so zákonom č. 30/1979 Zb. o vysokých školách uskutočnený prechod školy na fakultný systém.

Tak boli na VVTŠ zriadené štyri fakulty:

Fakulta protiletadlovej techniky PVOŠ, Fakulta rádiolokácie a automatizovaných systémov velenia, Fakulta protivzdušnej obrany pozemných vojsk a Spojovacia fakulta.

Vytvorením fakulty bol v auguste 1979 poverený náčelník *katedry 108* **pplk. Ing. Ivan Bumbál**, ktorého v závere roka vystriedal ustanovením do funkcie *náčelníka fakulty* **pplk. Ing. Jozef Dvorštiak**. Zástupcom náčelníka fakulty sa stal **pplk. Ing. Václav Dobeš**, *zástupcom pre veci politické* **pplk. RSDr. Ján Ondruška**. Fakulta bola dislokovaná v objekte „C“ – *Považské kasárne*. V tomto objekte bola umiestnená aj katedra odbornej prípravy, spojovacích sústav a prevádzky (108), ktorú riadil **plk. Ing. Ivan Bumbál, CSc.**

Druhú katedru odbornej prípravy spojovacej techniky (112) viedol **plk. Ing. Vladimír Slávik**. Obidve katedry v tomto objekte vybudovali učebnú a výcvikovú základňu pre spojovacie špecializácie vlastnými silami v budove „BAUMS“, 2. poschodí budovy č. 4. a prestavaných garážach na učebne rádiovej techniky stredného výkonu „VIDIEK“.

Organickou súčasťou fakulty boli aj štyri vysokoškolské odbory s poslucháčmi fakulty (**velitelia mjr. Vladimír Čevela, npor. Stanislav Maruščák, npor. Ing. Pavol Balážik a npor. Pavol Harský**). Ďalším prvkom fakulty bola zabezpečovacia rota „J“, ktorá podporovala praktický výcvik na mobilnej spojovacej technike. Jej veliteľom sa stal v roku 1979 „čerstvý“ absolvent VVTŠ **por. Ing. Milan Horvát** a tejto rote velil do roku 1982.

Prechod na fakultnú organizáciu s novými študijnými odbormi bol osobitný aj tým, že došlo k predĺženiu doby vysokoškolského štúdia, zmenám v študijných programoch a štruktúrne logických väzbách predmetov, ich obsahu a zavedeniu diplomových prác ako povinnú súčasť štúdia.

Školský rok 1979/1980 bol pomerne zložitý pre vedenie školy, fakultu i pedagógov a študentov. V tomto roku boli plnené úlohy spojené s aktívnou účasťou študentov na spartakiáde v Prahe a vojenskej prehliadke v Bratislave. Spojovacie katedry prešli vnútornou reštrukturalizáciou a okrem plnenia pedagogických a vedeckých úloh pripravovali projekty na materiálne zabezpečenie a zriadenie nových pracovísk (laboratórií s reálne zavádzanou technikou do výzbroje spojovacieho vojska) v intenzívne budovanom novom areáli Demänová.

V roku 1980 až 1981 začala postupná redlokácia učební mobilnej rádiovej techniky do študijného centra v Demänovej v provízornej inštalácii technologických rozvodov napájania. V rokoch 1981 a 1982 sa finalizovala výstavba laboratórií a špeciálnych učební v bloku katedier A (Kt 112) a v nasledujúcom roku 1983 aj v bloku katedier B (Kt 108). Táto zástavba bola realizovaná dodávateľsky vojenským opravárenským závodom 064 Hradec Králové a 065 Český Tešín.

Špeciálna učebňa R 118 BM

Obe katedry tak získali zodpovedajúcu materiálo-technickú základňu so spojovacou, meracou a audiovizuálnou technikou, ktorá umožňovala teoretickú aj praktickú prípravu študentov spojovacích odborností. Napriek pretrvávajúcim problémom s náborom poslucháčov Spojovacia fakulta v nasledujúcom období postupne zvyšovala počty študujúcich a neskôr preberala aj študentov niektorých špecializácií z Vojenskej akadémie AZ v Brne. Fakulta počtom školených študentov bola najväčšou v rámci školy. V niektorých rokoch mala až 40% z celkového počtu študentov VVTŠ.

Spracoval:
doc. Ing. Martin Marko, CSc.
foto: archív autora

Majstrovstvá OS SR v crossfite

Dňa 13. októbra sa v priestoroch športovej haly Akadémie ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši konali Majstrovstvá OS SR v crossfite. Súťaže, ktorá sa konala pod záštitou katedry telesnej výchovy a športu sa zúčastnili 3 ženy a 22 mužov z deviatich útvarov OS SR.

Úlohou súťažiacich bolo v čo najlepšom čase absolvovať okruh s pripravenými cvikmi, akými boli mŕtvy ťah, výrazy činkou, „angličáky“, prevracanie veľkej pneumatiky, prenášanie bremena a nakoniec aj beh so záťažou. Na správnosť cvikov dohliadali rozhodcovia z katedry telesnej výchovy a športu.

Napriek vysokej náročnosti okruhu absolvovali pripravené cviky všetci súťažiaci. Najlepšie výsledky medzi mužmi dosiahol desiatnik Tomáš Dzurilla zo 65. prieskumného práporu v Prešove. Medzi ženami sa víťazkou stala vojačka 2. st. Sabrina Vysolajská zo 42. zásobovacej základne v Martine.

„Som veľmi rád, že napriek vysokej konkurencii a náročnosti súťaže sa medzi prvých troch víťazov dostali i naši kadeti z AOS“, uviedol k súťaži prorektor pre vojenské veci plk. gšt. Ing. Štefan Acsai, ktorý zároveň víťazom poblahoževal.

Celkové výsledky:

Muži:

1. miesto - desiatnik Tomáš Dzurilla, 65. pspr Prešov
2. miesto - čat. Jakub, 5. pšu Žilina
3. miesto - vojak 1. st. AOS Liptovský Mikuláš

Ženy:

1. miesto - vojačka 2. st. Sabrina Vysolajská, 42. ZZ Martin
2. miesto - slobodníčka Kristína, 5. pšu Žilina
3. miesto - vojačka 1. st. Martina Hubková, AOS Liptovský Mikuláš

Prví traja súťažiaci v kategórii muži a ženy si z Liptovského Mikuláša odnášali trofeje, diplomy a vecné ceny.

text: KTVaŠ, foto: -ds-

Športový deň rektora

Tak, ako je už zvykom zabezpečovala katedra telesnej výchovy a športu dňa 20. 10. 2023

Športový deň rektora Akadémie ozbrojených síl.

S výzvou sa popasovali veľmi dobre aj napriek nepriaznivému počasiu a podmienkam v športových zariadeniach, a tým zabezpečili plnohodnotný športový zážitok pre všetkých kadetov.

V športových priestoroch sa vykonávalo mnoho zamestnaní od florbalu cez futbal, volejbal či basketbal.

V športovej hale zas bola sprístupnená crossfitová dráha a po veľmi dlhom čase bola dočasne otvorená i posilňovňa, kde si mohli všetci účastníci zacvičiť.

Nechýbala ani turistka, ktorá bola rozdelená na dve trasy. Účastníci si spolu prešli 3. etapu zo série vysokohorskej turistiky, ktorá bola naplánovaná ako súčasť programu na pripomenutie si 50. výročia vojenského vysokého školstva na Liptove a konala sa na vrch Siná 1560 m.n.m. a ľahšia trasa na Tri vody.

Veríme, že si všetci našli to svoje a športový deň si užili spolu s nami.

ŠPORTU NA ZDAR!!!

text, foto: KTVaŠ

